EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2024.2.16.
COM(2024) 29 final/2

2024/0016 (NLE)

CORRIGENDUM
This document corrects COM(2024)29 final of 24.1.2024
Concerns all languages versions
Change of interinstitutional acronym
The text shall read as follows:

Javaslat

A TANÁCS RENDELETE

az (EU) 2021/1173 rendeletnek egy induló vállalkozásokat érintő, Európa vezető szerepének a megbízható mesterséges intelligencia területén való megerősítését célzó EuroHPC-kezdeményezés tekintetében történő módosításáról

INDOKOLÁS

1. A JAVASLAT HÁTTERE

• A javaslat indokai és céljai

Az (EU) 2021/1173 tanácsi rendelet[1], mely hatályon kívül helyezi az (EU) 2018/1488 rendeletet[2], létrehozza az európai nagy teljesítményű számítástechnikával foglalkozó közös vállalkozást, valamint meghatározza annak küldetését és céljait. A közös vállalkozás küldetése egy világszínvonalú, egyesített, biztonságos és hiperkonnektív szuper-számítástechnikai és kvantum-számítástechnikai szolgáltatás- és adatinfrastruktúra-ökoszisztéma kialakítása, üzembe helyezése, bővítése és fenntartása az Unióban; keresletorientált és felhasználóközpontú, innovatív és versenyképes szuper-számítástechnikai rendszerek kifejlesztésének és használatának előmozdítása egy olyan ellátási lánc mentén, amely biztosítani fogja az alkotóelemek, technológiák és ismeretek rendelkezésre állását, csökkenti a zavarok kockázatát, továbbá lehetővé teszi az ilyen rendszerekre optimalizált alkalmazások széles skálájának kifejlesztését; emellett e szuper-számítástechnikai infrastruktúra használatának kiterjesztése nagy számú állami és magánfelhasználóra, a zöld és digitális kettős átállás előmozdítása, valamint az európai tudomány és ipar számára kulcsfontosságú készségek fejlesztésének támogatása.

Ursula von der Leyen elnök az Unió helyzetéről szóló 2023. évi beszédében[3] bejelentett egy új kezdeményezést, amelynek célja, hogy a mesterséges intelligenciával (MI) foglalkozó innovatív európai induló vállalkozások számára – modelljeik tanítása érdekében – hozzáférhetővé tegye az Unió szuper-számítástechnikai kapacitását. E modellek jelentős mértékű számítási teljesítményt igényelnek a legfejlettebb alapmodellek tanítása és finomhangolása során, ha teljes mértékben ki kívánjuk aknázni a mesterséges intelligenciában rejlő lehetőségeket. Ez az igény csak a szuper-számítástechnika segítségével elégíthető ki.

Mivel az Unió legnagyobb teljesítményű, világszínvonalú szuper-számítástechnikai kapacitása az Európai Nagy Teljesítményű Számítástechnika (EuroHPC) Közös Vállalkozás (a továbbiakban: a közös vállalkozás) létesítményeiben található, ezeket a létesítményeket kell rendelkezésre bocsátani ahhoz, hogy a kezdeményezés megvalósulhasson. Ennek megfelelően javasoljuk egy olyan további cél kitűzését a közös vállalkozás elé, amely a szuperszámítógépek új uniós MI-kezdeményezéshez való hozzájárulásának fedezésére irányul.

Ez az új célkitűzés lehetővé teszi a közös vállalkozás számára, hogy támogassa az MI-vel foglalkozó rendkívül versenyképes és innovatív induló vállalkozások és kutatás ökoszisztémájának további kiépítését Európában, beleértve az európai MI-megoldás MI-gyárak üzemeltetése révén történő fejlesztését és térnyerését. Ez magában foglalja a nagy adatközpontokkal egy helyen található vagy az adatközpontokhoz nagyon nagy sebességű hálózatokon keresztül csatlakoztatott, MI-n alapuló szuperszámítógépek telepítését és üzemeltetését, valamint e szuperszámítógépek teljesítményének javítását MI-kapacitásaik rendszeres növelésével; továbbá célzott MI-orientált szuper-számítástechnikai szolgáltatások nyújtását egyfelől az MI-vel foglalkozó induló vállalkozások, a tudomány és az innováció

[1] A Tanács (EU) 2021/1173 rendelete (2021. július 13.) az európai nagy teljesítményű számítástechnikával foglalkozó közös vállalkozás létrehozásáról és az (EU) 2018/1488 rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 256., 2021.7.19., 3. o.).

[2] A Tanács (EU) 2018/1488 rendelete (2018. szeptember 28.) az európai nagy teljesítményű számítástechnika közös vállalkozás létrehozásáról (HL L 252., 2018.10.8., 1. o.).

[3] https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/speech_23_4426

ökoszisztémájának támogatása céljából az általános célú, megbízható és etikus MI-modellek és -rendszerek nagyléptékben történő tanítása és fejlesztése érdekében, másfelől az MI-felhasználói közösségeknek az újonnan létrejövő MI-alkalmazások fejlesztése, validálása és működtetése terén való támogatása céljából, különösen az egészségügy és az ellátás, az éghajlatváltozás, a robotika, valamint az összekapcsolt és automatizált mobilitás területén. Elősegíti továbbá egy tehetségfejlesztési bázis létrejöttét is, amely magas szintű oktatási, képzési, készségfejlesztési és átképzési tevékenységeket biztosít a mesterséges intelligenciával foglalkozó releváns érdekelt felek számára. Az MI-gyárak uniós szintű szinergiákat fognak létrehozni, együttműködnek és összekapcsolódnak az Unió egyéb releváns MI-kezdeményezéseivel, például az európai igényalapú MI-platformmal, az MI-hez kapcsolódó tesztelési és kísérleti létesítményekkel, az EuroHPC kompetenciaközpontokkal, az EuroHPC kiválósági központokkal és több más újonnan létrejövő európai MI-kezdeményezéssel. Ezek a változások lehetővé teszik a közös vállalkozás számára, hogy testre szabott számítási teljesítményt és szolgáltatásokat kínáljon a mesterséges intelligencia nagyléptékben történő tanításának, fejlesztésének és használatának támogatása érdekében az Unióban, amit a jelenlegi rendelet kifejezetten nem irányoz elő.

- **Összhang a szabályozási terület jelenlegi rendelkezéseivel**

E javaslat célja, hogy kiterjessze az európai nagy teljesítményű számítástechnikával foglalkozó közös vállalkozás létrehozásáról és az (EU) 2018/1488 rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2021. július 13-i (EU) 2021/1173 tanácsi rendelet hatályát annak érdekében, hogy az Unió reagálni tudjon az új technológiai fejleményekre és a stratégiai szükségszerűségekre, nevezetesen az MI-szoftverek és -infrastruktúrák fejlesztésének, valamint a szuper-számítástechnikai technológiák induló vállalkozások előtti megnyitásának szükségességére.

- **Összhang az Unió egyéb szakpolitikáival**

Ez a javaslat teljes mértékben összhangban van más uniós szakpolitikákkal, különösen azokkal, amelyeket „A digitális korra felkészült Európa” kiemelt bizottsági célkitűzés keretében fogadtak el.

2. JOGALAP, SZUBSZIDIARITÁS ÉS ARÁNYOSSÁG

- **Jogalap**

A módosított rendeletjavaslat jogalapja az Európai Unió működéséről szóló szerződés 187. cikke és 188. cikkének első bekezdése.

- **Szubszidiaritás**

Mivel a javaslat nem tartozik az Unió kizárólagos hatáskörébe, a szubszidiaritás elve érvényesül.

Az (EU) 2021/1173 tanácsi rendelet megfelel a szubszidiaritás elvének, mivel célkitűzéseit – nevezetesen a kutatási és innovációs képességek megerősítését, a szuperszámítógépek és kvantumszámítógépek beszerzését, valamint a nagy teljesítményű számítástechnikához, a kvantum-számítástechnikai és adatinfrastruktúrához Unió-szerte egy közös vállalkozás révén való hozzáférést – a tagállamok nem tudják kielégítően megvalósítani, így azok a szükségtelen átfedések elkerülése, a kritikus tömeg megtartása és a közfinanszírozás optimális felhasználásának biztosítása miatt uniós szinten jobban megvalósíthatók.

A nagy teljesítményű számítástechnika (HPC) jelentőségének a tudományban, az állami és a magánszektorban az elmúlt években tapasztalt fokozódása a globális versenyképesség

fenntartásához szükséges beruházások szintjének exponenciális növekedésével párosult. A helyzetet tovább nehezíti azon gyorsítók költségeinek közelmúltbeli megugrása, amelyek elengedhetetlenek ahhoz, hogy a nagy MI-modellek tanítása és fejlesztése terén globális szinten megőrizzük versenyképességünket. Mindez széles körben annak felismeréshez vezetett, hogy a megosztott infrastruktúra biztosítása és a meglévő képességek közös használata valamennyi tagállamban előnyös lenne a mesterséges intelligenciával foglalkozó európai közösség számára. Ez igaz azon tagállamokra is, amelyeknek adott esetben megerőltető lenne saját önálló HPC-infrastruktúrát létrehozni, ugyanakkor nagymértékben hozzájárulhatnának a hálózatba kapcsolt és összekötött EU-szintű HPC-kapacitások kiépítéséhez, illetve élvezhetnék azok előnyeit.

A javasolt módosítás lehetővé teszi a közös vállalkozás számára, hogy szuperszámítástechnikai kapacitását az innovatív európai induló vállalkozások rendelkezésére bocsássa az MI-megoldások fejlesztésének, tesztelésének és validálásának előmozdítása, valamint az általános célú, megbízható és etikus MI-modellek és -rendszerek nagyléptékben történő tanítása és fejlesztése érdekében, ezáltal erősítve Európa versenyképességét és ipari bázisát az MI terén. Csak az ilyen jellegű, uniós szintű közös fellépés erősítheti az Unió gazdasági biztonságát és technológiai szuverenitását, és használhatja ki eszközeit és szabályozási hatásköreit a mesterséges intelligenciára vonatkozó globális szabályok és szabványok alakítása érdekében, jelentősen hozzájárulva egyúttal a mesterséges intelligencia használatának elterjedéséhez az európai iparban, kutatásban és közszolgáltatásokban.

- **Arányosság**

A javaslat megfelel az Európai Unióról szóló szerződés 5. cikkében foglalt arányosság elvének, mivel az e kezdeményezés valamennyi beavatkozási területe szempontjából megfelelő hatékony együttműködési keretet tartalmaz, nem lépi túl a megállapított problémák megoldásához szükséges mértéket, és arányban áll a célkitűzésekkel.

- **A jogi aktus típusának megválasztása**

Az Unió részvételével létrejövő közös vállalkozás létrehozása és működtetése tanácsi rendelet elfogadását teszi szükségessé, amelynek módosítására most teszünk javaslatot.

3. AZ UTÓLAGOS ÉRTÉKELÉSEK, AZ ÉRDEKELT FELEKKEL FOLYTATOTT KONZULTÁCIÓK ÉS A HATÁSVIZSGÁLATOK EREDMÉNYEI

Tárgytalan. Mivel egy meglévő rendelet módosításáról van szó, nem került sor utólagos értékelésre, az érdekelt felekkel folytatott konzultációra vagy hatásvizsgálatra.

4. KÖLTSÉGVETÉSI VONZATOK

Az uniós költségvetésből további forrásokra nem lesz szükség, ugyanakkor a javasolt intézkedések a közös vállalkozás rendelkezésére álló források átcsoportosítását igénylik.

5. EGYÉB ELEMEK

- A javaslat egyes rendelkezéseinek részletes magyarázata

A rendelet módosítása kiterjeszti a rendelet hatályát annak érdekében, hogy a közös vállalkozás meglévő hat célkitűzése egy további célkitűzéssel egészüljön ki, mely a

következő: MI-gyárak fejlesztése és üzemeltetése az Unióban egy rendkívül versenyképes és innovatív MI-ökoszisztéma további kiépítésének támogatása érdekében. **E célkitűzés felvételének célja, hogy figyelembe vegye a nagyléptékű MI-modellek fejlesztéséhez, tanításához és működtetéséhez szükséges számítástechnikai rendszerek telepítésével és üzemeltetésével kapcsolatos sajátos megfontolásokat és követelményeket. Egyértelművé tesszük, hogy a módosítás egyetlen változtatást vezet be: mesterségesintelligencia-gyárak bevonását a rendelet hatálya alá.**

Válasz ez azokra a jelentős technológiai és szabályozási fejleményekre, amelyek a mesterséges intelligencia területén az eredeti rendelet 2021-es hatálybalépése óta bekövetkeztek.

A módosítás nem érinti a közös vállalkozásban részt vevő tagállamoknak az állami támogatási elvek betartására vonatkozó kötelezettségeit. Az (EU) 2021/1173 tanácsi rendelet már tartalmaz erre vonatkozó rendelkezéseket: az (59) preambulumbekezdés kimondja, hogy az uniós programokból származó finanszírozásnak összhangban kell lennie az állami támogatásokra vonatkozó elvekkel a közkiadások eredményességének biztosítása és a piactorzulások megelőzése érdekében; a 7. cikk pedig előírja, hogy a tagállamok által a kedvezményezetteknek nyújtott hozzájárulások nem sérthetik az állami támogatásokra vonatkozó szabályokat.

Mindezeket figyelembe véve tehát a 2. cikk javasolt új 3b. pontja meghatározza a mesterséges intelligencián alapuló szuperszámítógép fogalmát, miközben ugyanazon cikk 3c. pontja a mesterségesintelligencia-gyár fogalommeghatározását tartalmazza. A 2. cikk 9. pontja úgy módosul, hogy a mesterséges intelligencián alapuló szuperszámítógépet az EuroHPC szuperszámítógép egy újabb kategóriájaként azonosítja. A 3. cikk (2) bekezdésének új h) pontja ismerteti a közös vállalkozás azon új célkitűzését, hogy MI-gyárakat hozzon létre és üzemeltessen a rendkívül versenyképes és innovatív MI-ökoszisztéma további kiépítésének támogatására az Unióban, míg a 4. cikk (1) bekezdése egy új h) ponttal egészül ki, meghatározva a közös vállalkozás új MI-fokuszú tevékenységpillérét. E tekintetben módosul a 9. cikk (5) bekezdésének g) pontja, a 10. cikk (2) bekezdésének 1. pontja, a 16. cikk (1) bekezdése és a 17. cikk (1) bekezdése is.

Az új 12*a*. cikk a mesterséges intelligencián alapuló szuperszámítógépek közös vállalkozás általi beszerzésére és tulajdonlására vonatkozó rendelkezéseket tartalmazza. A 16. cikk (1b) bekezdése és a 16. cikk (2b) bekezdése meghatározza e szuperszámítógépek használatának módját és hozzáférési feltételeit.

A 15. cikk úgy kerül kiigazításra, hogy nagyobb rugalmasságot tegyen lehetővé a meglévő EuroHPC szuperszámítógépek korszerűsítése terén, többek között az MI-képességeik bővítése szempontjából. Az EuroHPC szuperszámítógépekre vonatkozó 15. cikk célja eredetileg az volt, hogy lehetővé tegye a szuperszámítógépek időben történő korszerűsítését képességeik növelése vagy működési élettartamuk meghosszabbítása érdekében. Ez egyértelmű korlátot jelentett az új szuperszámítógépek beszerzésébe történő beruházás prioritásainak meghatározásánál. Nyilvánvalóvá vált azonban, hogy ez a korlát nem teszi lehetővé a meglévő EuroHPC szuperszámítógépek legnagyobb mértékű kihasználását a beruházások megtérülésének maximalizálása érdekében. Az EuroHPC szuperszámítógépes infrastruktúra kiépítése a Covid-válság miatt – különösen a mikroprocesszor-hiány okán – akár két évig is elhúzódott. Mivel az EuroHPC szuperszámítógépek még nem érték el működési élettartamuk végét, sokkal költséghatékonyabb a meglévő EuroHPC szuperszámítógépek képességeinek korszerűsítése, mint megfelelő számítási teljesítményű új szuperszámítógépek beszerzése.

2024/0016 (NLE)

Javaslat

A TANÁCS RENDELETE

az (EU) 2021/1173 rendeletnek egy induló vállalkozásokat érintő, Európa vezető szerepének a megbízható mesterséges intelligencia területén való megerősítését célzó EuroHPC-kezdeményezés tekintetében történő módosításáról

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 187. cikkére és 188. cikkének első bekezdésére,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

tekintettel az Európai Parlament véleményére[4],

tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére[5],

különleges jogalkotási eljárás keretében,

mivel:

(1) A mesterséges intelligenciára vonatkozó harmonizált szabályok megállapításáról szóló (EU) 2024/... európai parlamenti és tanácsi rendelet[6] (a mesterséges intelligenciáról szóló jogszabály) célja a belső piac működésének javítása azáltal, hogy egységes jogi keretet hoz létre különösen a mesterséges intelligencia uniós értékekkel összhangban történő fejlesztésére, forgalmazására és használatára vonatkozóan.

(2) Amióta 2021-ben elfogadták az (EU) 2021/1173 tanácsi rendeletet[7], a mesterséges intelligencia (MI) területén hatalmas technikai fejlődés ment végbe, és az MI világszerte óriási stratégiai jelentőséggel bíró, egyszersmind vitatott területté vált. Az Unió élen jár a megbízható mesterséges intelligenciával kapcsolatos felelősségteljes innováció támogatására irányuló erőfeszítésekben, miközben védőintézkedéseket hoz és hatékony irányítást alakít ki.

(3) 2023. szeptember 13-án a mesterséges intelligenciával kapcsolatos felelősségteljes innováció támogatására irányuló átfogó megközelítés részeként a Bizottság új stratégiai kezdeményezést jelentett be, amelynek célja, hogy az Unió nagy teljesítményű számítástechnikai kapacitását megbízható mesterséges intelligencián alapuló innovatív európai induló vállalkozások rendelkezésére bocsássa modelljeik tanítása érdekében. Ez kiegészíti a mesterséges intelligenciára vonatkozó

---

4 HL C ..., ..., ... o. .

5 ...-i vélemény, HL C ... , ..., ... o.

6 Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2024/… rendelete a mesterséges intelligenciára vonatkozó harmonizált szabályok (a mesterséges intelligenciáról szóló jogszabály) megállapításáról és egyes uniós jogalkotási aktusok módosításáról (HL L …).

7 A Tanács (EU) 2021/1173 rendelete (2021. július 13.) az európai nagy teljesítményű számítástechnikával foglalkozó közös vállalkozás létrehozásáról és az (EU) 2018/1488 rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 256., 2021.7.19., 3. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1173/oj).

védőintézkedéseknek az (EU) 2024/... rendelet révén történő megállapítására, az irányítási struktúrák létrehozására és az innovációnak a mesterséges intelligenciáról szóló összehangolt terv révén történő támogatására irányuló munkát.

(4) Mivel az Unió legnagyobb teljesítményű, világszínvonalú szuper-számítástechnikai kapacitása az Európai Nagy Teljesítményű Számítástechnika Közös Vállalkozás (a továbbiakban: a közös vállalkozás) létesítményeiben található, ezeket a létesítményeket kell rendelkezésre bocsátani ahhoz, hogy a Bizottság kezdeményezése megvalósulhasson. Ennek megfelelően a meglévő hat célon túl egy olyan további célt kell kitűzni a közös vállalkozás elé, amely a szuperszámítógépek új uniós MI-kezdeményezéshez való hozzájárulásának fedezésére irányul.

(5) Az új célkitűzés módot adna a közös vállalkozás számára, hogy tevékenységeket végezzen a mesterséges intelligencián alapuló nagy alapmodellek gyors gépi tanulását és tanítását lehetővé tevő, mesterséges intelligencián alapuló szuperszámítógépek vagy partícióik beszerzésének és üzemeltetésének területén. A közös vállalkozás számára azt is lehetővé kell tenni, hogy számítástechnikai erőforrásaihoz új hozzáférési módozatot hozzon létre a mesterséges intelligenciával foglalkozó induló innovatív vállalkozások és a tágabb tudományos közösség részére, valamint hogy optimalizált MI-alkalmazásokat fejlesszen ki a szuperszámítógépein való munkára. Ezek a változások megengednék, hogy a közös vállalkozás testre szabott számítási teljesítményt és szolgáltatásokat kínáljon a mesterséges intelligencia nagyléptékben történő tanításának, fejlesztésének és használatának támogatása érdekében az Unióban, ami a jelenlegi rendelet keretében nem megvalósítható.

(6) Annak biztosítására, hogy e rendelet alkalmazásának kezdőnapja összhangba kerüljön a mesterséges intelligenciára vonatkozó harmonizált szabályok megállapításáról szóló (EU) 2024/... európai parlamenti és tanácsi rendelet rendelkezései alkalmazásának kezdőnapjával, e rendeletet indokolatlan késedelem nélkül alkalmazni kell.

(7) Az (EU) 2021/1173 rendeletet ezért ennek megfelelően módosítani kell,

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

1. cikk

Az (EU) 2021/1173 rendelet a következőképpen módosul:

1. A 2. cikk a következőképpen módosul:

a) a cikk a következő 3a. és 3b. ponttal egészül ki:

„3a. »mesterséges intelligencián alapuló szuperszámítógép«: olyan szuperszámítógép, amelyet elsősorban nagyléptékű, általános célú mesterségesintelligencia-modellek és újonnan létrejövő mesterségesintelligencia-alkalmazások tanítására terveztek;
3b. »mesterségesintelligencia-gyár«: olyan mesterséges intelligencián alapuló szuperszámítógépes szolgáltatási infrastruktúrát biztosító központosított vagy nem központosított szervezet, amely egy mesterséges intelligencián alapuló szuperszámítógépből vagy egy szuperszámítógép mesterséges intelligencián alapuló partíciójából, egy kapcsolódó adatközpontból, valamint célzott hozzáférésű és mesterséges intelligencián alapuló szuper-számítástechnikai szolgáltatásokból áll, és amely vonzza és összefogja a tehetségeket a szuperszámítógépek mesterséges intelligencia célú használatához szükséges kompetenciák biztosítása érdekében;”

b) a 9. pont helyébe a következő szöveg lép:

„9. »EuroHPC szuperszámítógép«: olyan számítástechnikai rendszer, amely teljes egészében a közös vállalkozás tulajdonát képezi, illetve amely egyéb részt vevő államokkal vagy egy magánpartner-konzorciummal közös tulajdonban van; lehet hagyományos szuperszámítógép (csúcskategóriás szuperszámítógép, ipari felhasználásra alkalmas szuperszámítógép, mesterséges intelligencián alapuló szuperszámítógép vagy közepes teljesítményű szuperszámítógép), hagyományos és kvantumszámítógépet ötvöző hibrid számítógép, kvantumszámítógép vagy kvantumszimulátor;”.

2. A 3. cikk (2) bekezdése a következő h) ponttal egészül ki:

„h) mesterségesintelligencia-gyárak fejlesztése és üzemeltetése az Unióban egy rendkívül versenyképes és innovatív MI-ökoszisztéma továbbfejlesztésének támogatása érdekében.”

3. A 4. cikk (1) bekezdése a következő h) ponttal egészül ki:

„h) a megbízható és etikus mesterséges intelligenciát támogató mesterségesintelligencia-gyárra vonatkozó pillér, amely magában foglalja a mesterséges intelligencián alapuló szuper-számítástechnikai szolgáltatási infrastruktúra biztosítására irányuló tevékenységeket, a mesterségesintelligencia-ökoszisztéma innovációs képességeinek és készségeinek továbbfejlesztése céljával; ez a pillér a következő tevékenységeket érinti:

i. nagy adatközpontokkal egy helyen található vagy az adatközpontokhoz nagyon nagy sebességű hálózatokon keresztül csatlakoztatott, mesterséges intelligencián alapuló szuperszámítógépek beszerzése és üzemeltetése;

ii. a mesterségesintelligencia-képességekkel rendelkező meglévő EuroHPC szuperszámítógépek korszerűsítése;

iii. hozzáférés biztosítása a mesterséges intelligencián alapuló szuperszámítógépekhez vagy a mesterséges intelligenciával korszerűsített EuroHPC szuperszámítógépekhez, beleértve használatuk kiterjesztését nagy számú köz- és magánfelhasználóra, köztük induló vállalkozásokra, valamint kis- és középvállalkozásokra;

iv. a mesterséges intelligenciával foglalkozó induló vállalkozások, kutatás és innováció ökoszisztémájának algoritmikus támogatást nyújtó, mesterséges intelligencián alapuló központosított vagy nem központosított szuper-számítástechnikai szolgáltatási központok működtetése, a tanítandó mesterségesintelligencia-modellek és -rendszerek továbbfejlesztésének, tanításának, tesztelésének, értékelésének és validálásának támogatása, valamint az újonnan létrejövő nagyléptékű mesterségesintelligencia-alkalmazások fejlesztésének támogatása olyan stratégiai területeken, mint az egészségügy és az ellátás, az éghajlatváltozás, a robotika vagy az összekapcsolt és automatizált mobilitás;

v. szuperszámítógép-barát programozási eszközök üzemeltetése, többek között mesterségesintelligencia-alkalmazások párhuzamosítása céljából a

szuper-számítástechnikai képességek használatának optimalizálása érdekében;

vi. a mesterséges intelligenciát lehetővé tevő egyéb szuper-számítástechnikai szolgáltatások működtetése;

vii. tehetségek vonzása, összefogása és képzése az EuroHPC szuperszámítógépek mesterségesintelligencia-vonatkozású használatával kapcsolatos kompetenciáik és készségeik fejlesztése érdekében;

viii. együttműködés más mesterségesintelligencia-gyárakkal, szolgáltatásaik hozzáférhetővé tétele Európa-szerte, együttműködés az EuroHPC kompetenciaközpontokkal és kiválósági központokkal, valamint az Unió mesterséges intelligenciával kapcsolatos olyan releváns kezdeményezéseivel, mint a mesterséges intelligenciával foglalkozó induló vállalkozások központjai, a mesterségesintelligencia- és adatökoszisztémák, a mesterséges intelligenciához kapcsolódó tesztelési és kísérleti létesítmények, az európai központi mesterségesintelligencia-platform, a mesterségesintelligencia-orientált digitális innovációs központok, az Európai Innovációs és Technológiai Intézet, valamint a tudományos és innovációs társulások, a releváns európai kutatási infrastruktúrák és más kapcsolódó kezdeményezések.”

4. A 9. cikk (5) bekezdése a következő g) ponttal egészül ki:

„g) a mesterséges intelligencián alapuló szuperszámítógépek esetében az üzemeltető szervezetekre a következő további kiválasztási kritériumok alkalmazandók:

i. egy meglévő adatközpont közelsége;

ii. az üzemeltető szervezet jövőképe, tervei és képessége a mesterséges intelligenciával foglalkozó induló vállalkozások, kutatás és innováció ökoszisztémájával és a mesterséges intelligencia felhasználói közösségével kapcsolatos kihívások kezelésére, valamint központosított vagy nem központosított támogató mesterségesintelligencia-orientált szuper-számítástechnikai szolgáltatás nyújtására;

iii. a támogató mesterségesintelligencia-orientált szuper-számítástechnikai szolgáltatási környezetért felelős, kijelölt csoportban rendelkezésre álló tapasztalat és know-how minősége és helytállósága;

iv. más mesterségesintelligencia-gyárakkal, az EuroHPC kompetenciaközpontokkal és az EuroHPC kiválósági központokkal, valamint a mesterséges intelligenciával kapcsolatos olyan releváns tevékenységeket végző intézményekkel való interakcióra és együttműködésre vonatkozó tervek, mint a mesterséges intelligenciával foglalkozó induló vállalkozások központjai, a mesterségesintelligencia- és adatökoszisztémák, a mesterséges intelligenciához kapcsolódó tesztelési és kísérleti létesítmények, az európai központi mesterségesintelligencia-platform, a mesterségesintelligencia-orientált digitális innovációs központok és más kapcsolódó kezdeményezések;

v. az üzemeltető szervezet meglévő képességei és jövőbeli tervei a tehetségbázis fejlesztésével kapcsolatban.”

5. A 9. cikk a következő (6a) bekezdéssel egészül ki:

„(6a) A 12a. cikkben említett mesterséges intelligencián alapuló szuperszámítógépek esetében az üzemeltető szervezet egyablakos rendszert hoz létre az induló innovatív vállalkozások és más felhasználók számára, hogy megkönnyítse a hozzáférést a támogató szolgáltatásaihoz.”

6. A 10. cikk (2) bekezdésének l) pontja helyébe a következő szöveg lép:

„l) az arra az esetre alkalmazandó különös feltételek, amikor az üzemeltető szervezet ipari használatra üzemeltet EuroHPC szuperszámítógépet *vagy mesterséges intelligencián alapuló szuperszámítógépet.*”

7. A szöveg a következő 12a. cikkel egészül ki:

„*12a. cikk*

Mesterséges intelligencián alapuló szuperszámítógépek beszerzése és tulajdonjoga

(1) A közös vállalkozás szerzi be a mesterséges intelligencián alapuló szuperszámítógépeket, valamint ő rendelkezik azok tulajdonjogával.

(2) Az 5. cikk (1) bekezdésében említett uniós pénzügyi hozzájárulás a mesterséges intelligencián alapuló szuperszámítógép beszerzési költségének legfeljebb 50 %-át és üzemeltetési költségének legfeljebb 50 %-át fedezi.

A mesterséges intelligencián alapuló szuperszámítógép teljes tulajdonlási költségének fennmaradó részét az üzemeltető szervezet székhelye szerinti részt vevő állam vagy az üzemeltetési konzorcium részt vevő államai fedezik, adott esetben kiegészítve a 6. cikkben említett hozzájárulásokkal.

(3) A mesterséges intelligencián alapuló szuperszámítógép beszállítójának kiválasztásához használt keresletvezérelt kiírási feltételek meghatározásánál figyelembe kell venni a felhasználói igényeket és a kiválasztott üzemeltető szervezet által a részvételi szándék kifejezésére való felhívásra benyújtott pályázatban megadott általános rendszerjellemzőket. A kiválasztásnál tekintetbe kell venni az ellátási lánc biztonságát is.

(4) A közös vállalkozás olyan, mesterséges intelligencián alapuló szuperszámítógépek első felhasználóként járhat el, amelyek integrálják az elsősorban az Unióban kifejlesztett technológiákat.

(5) Az irányító testület a munkaprogramban – biztonsági okokból kellően indokolt esetben – határozhat úgy, hogy az (EU) 2021/694 rendelet 12. cikkének (6) bekezdésével összhangban feltételekhez köti a beszállítóknak a mesterséges intelligencián alapuló szuperszámítógépek beszerzésében való részvételét, illetve biztonsági okokból vagy az Unió stratégiai autonómiájához közvetlenül kapcsolódó tevékenységek miatt az említett rendelet 18. cikkének (4) bekezdésével összhangban korlátozza részvételüket.

(6) A mesterséges intelligencián alapuló szuperszámítógépeket egy EuroHPC szuperszámítógép Unióban található üzemeltető szervezeténél kell elhelyezni.

(7) A közös vállalkozásnak az alapokmány 23. cikkének (4) bekezdésében említett végelszámolása sérelme nélkül legkorábban négy évvel azt követően, hogy egy üzemeltető szervezetnél üzembe helyezett mesterséges intelligencián alapuló szuperszámítógép megfelelt az átvételi vizsgálaton, az irányító testület döntése alapján és az üzemeltetési megállapodásban foglaltaknak megfelelően a mesterséges intelligencián alapuló szuperszámítógép tulajdonjogát át lehet ruházni az említett üzemeltető szervezetre, illetve a mesterséges intelligencián alapuló

szuperszámítógépet el lehet adni egy másik szervezetnek vagy üzemen kívül lehet helyezni. A mesterséges intelligencián alapuló szuperszámítógép tulajdonjogának átruházása esetén az üzemeltető szervezet visszatéríti a közös vállalkozás számára az átruházandó szuperszámítógép maradványértékét. Ha nem kerül sor a tulajdonjognak az üzemeltető szervezetre történő átruházására, hanem az üzemen kívül helyezés mellett döntenek, a vonatkozó költségeket egyenlően kell megosztani a közös vállalkozás és az üzemeltető szervezet között. A közös vállalkozás nem felel a mesterséges intelligencián alapuló szuperszámítógépek tulajdonjogának átruházását, a szuperszámítógépek eladását vagy üzemen kívül helyezését követően felmerülő költségekért.”

8. A 15. cikk a következőképpen módosul:

a) az (1) bekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„(1) A közös vállalkozás részvételi szándék kifejezésére való felhívást tehet közzé a tulajdonában vagy társtulajdonában lévő EuroHPC szuperszámítógépek korszerűsítésére, *a szuperszámítógép teljesítményszintjének exaszinthez közelítő növelésére vagy a szuperszámítógép mesterségesintelligencia-képességeinek növelésére, illetve a szuperszámítógép működési teljesítményének bármilyen más módon történő növelésére, beleértve a kvantumgyorsítókat is.*”; a (2) bekezdést el kell hagyni;

b) az (5) bekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„(5) A korszerűsítéssel kapcsolatos beszerzési költségekhez nyújtott uniós pénzügyi hozzájárulás százalékos aránya megegyezik az eredeti EuroHPC szuperszámítógéphez nyújtott uniós pénzügyi hozzájárulás százalékos arányával, amely az eredeti szuperszámítógép várható hátralévő élettartama alatt kerül leírásra. A korszerűsítés operatív többletköltségeihez nyújtott uniós pénzügyi hozzájárulás százalékos aránya megegyezik az eredeti EuroHPC szuperszámítógéphez nyújtott uniós pénzügyi hozzájárulás százalékos arányával.”

9. A 16. cikk a következőképpen módosul:

a) a szöveg a következő (1b) bekezdéssel egészül ki:

„(1b) A mesterséges intelligencián alapuló szuperszámítógépeket és a mesterségesintelligencia-képességek tekintetében korszerűsített EuroHPC szuperszámítógépeket elsősorban nagyléptékű, általános célú, tanítandó mesterségesintelligencia-modellek és újonnan létrejövő mesterségesintelligencia-alkalmazások fejlesztésére, tesztelésére, értékelésére és validálására, valamint a nagy teljesítményű számítást igénylő uniós mesterségesintelligencia-megoldások továbbfejlesztésére, továbbá a tudományos problémák megoldása érdekében nagyléptékű mesterségesintelligencia-algoritmusok végrehajtására kell felhasználni.”;

b) a szöveg a következő (2b) bekezdéssel egészül ki:

„(2b) Az irányító testület a 17. cikkel összhangban különleges hozzáférési feltételeket határoz meg a mesterséges intelligencián alapuló szuperszámítógépekhez és a mesterségesintelligencia-képességek tekintetében korszerűsített EuroHPC szuperszámítógépekhez, figyelembe véve a mesterséges intelligenciával foglalkozó induló vállalkozások és kutatás ökoszisztémájának sajátos igényeit. Idetartozik az induló vállalkozások részére biztosított külön hozzáférés is. Kizárólag az uniós értékekkel összhangban lévő, megbízható és etikus mesterségesintelligencia-modellek,

-rendszerek és -alkalmazások kifejlesztésére irányuló javaslatok kaphatnak hozzáférési jogosultságot.”

10. A 17. cikk (1) bekezdésének helyébe a következő szöveg lép:

„(1) Az egyes csúcskategóriás, kvantum- *és mesterséges intelligencián alapuló EuroHPC szuperszámítógépekhez* való hozzáférési időből az Unióra jutó rész egyenes arányban áll az 5. cikk (1) bekezdésében említett uniós pénzügyi hozzájárulásnak az EuroHPC szuperszámítógép teljes tulajdonlási költségéhez viszonyított arányával, és így nem haladhatja meg az EuroHPC szuperszámítógéphez rendelt teljes hozzáférési idő 50 %-át.”

2. cikk

Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt Brüsszelben, -án/-én.

a Tanács részéről
az elnök